

Про ефективність управління даного банку щодо мінімізації ризиків свідчать наступні показники (табл. 2) [1].

Таблиця 2

Оцінка фінансових ресурсів ПАТ КБ «ПриватБанк» за 2011-2014 роки [1]

Назва показника (млн. грн.)	2014 рік	2013 рік	2012 рік	2011 рік
Активи	212813	176842	149328	127113
Капітал	24497	22539	21263	16747
Зобов'язання	188316	154303	128065	110366

Отже, визначено, що протягом 2011-2014 років сума активів банку становила: за 2011 рік – 127113 млн. грн.; за 2012 рік – 149328 млн. грн. (на 22215 млн. грн. більше за суму 2012 року); 2013 рік – 176842 млн. грн. (на 27514 млн. грн. більше, ніж сума 2012 року); 2014 рік – 212813 млн. грн. (на 35971 млн. грн. більше за суму 2013 року). Сума капіталу банку протягом аналізованого періоду мала наступні зміни результатів: 2011 рік – 16747 млн. грн.; 2012 рік – 21263 млн. грн. (на 4516 млн. грн. більше від суми 2011 року); 2013 рік – 22539 млн. грн. (на 1276 млн. грн. більше від суми 2012 року); 2014 рік – 24497 млн. грн. (на 1958 млн. грн. більше, ніж сума 2013 року). Тенденції зобов'язань даного банку змінилися наступним чином: за 2011 рік даний показник дорівнював 110366 млн. грн.; за 2012 рік – 128065 млн. грн. (на 17699 млн. грн. більше за суму 2011 року); за 2013 рік – 154303 млн. грн. (на 26238 млн. грн. більше, від суми 2012 року); за 2014 рік – 188316 млн. грн. (на 34013 млн. грн. більше, ніж сума 2013 року).

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт ПАТ КБ «ПриватБанк». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://privatbank.ua>.

УДК 330.322

Мельник Людмила, магістр

*Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
м. Тернопіль, Україна*

ВИДИ, ФОРМИ ТА ДЖЕРЕЛА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОВАЙДИНГУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Melnyk Lyudmyla, Master

TYPES, FORMS AND SOURCES OF INVESTMENT PROVAYDING FOR INNOVATION ACTIVITY OF ENETRPRISES

Інноваційний розвиток вітчизняних підприємств вимагає активізації інвестиційних процесів. Однак, можливості підприємств щодо впровадження інновацій різні, що зумовлено передусім існуючими ресурсними обмеженнями, особливо фінансовими. Тому належне

інвестиційне забезпечення інноваційного процесу – одне з основних завдань інноваційної діяльності підприємства.

Джерелами фінансової підтримки інноваційної діяльності є: кошти Державного бюджету України; кошти місцевих бюджетів; власні кошти спеціалізованих державних і комунальних інноваційних фінансово-кредитних установ; власні чи запозичені кошти суб'єктів інноваційної діяльності; кошти (інвестиції) будь-яких фізичних і юридичних осіб; інші джерела, не заборонені законодавством України [1]. Формами інвестування інноваційної діяльності є: державне (комунальне) інвестування, що здійснюється органами державної влади або органами місцевого самоврядування за рахунок бюджетних коштів та інших коштів відповідно до закону; комерційне інвестування, що здійснюється суб'єктами господарювання за рахунок власних або позичкових коштів з метою розвитку бази підприємництва; соціальне інвестування, що здійснюється в об'єкти соціальної сфери та інших невиробничих сфер; іноземне інвестування, що здійснюється іноземними юридичними особами або іноземцями, а також іншими державами; спільне інвестування, що здійснюється суб'єктами України разом з іноземними юридичними особами чи іноземцями.

У праці [2] подано наступну класифікацію інвестиційних ресурсів для фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств:

1. За правом власності: власні, позикові, залучені.
2. За групами джерел залучення стосовно підприємства: інвестиційні ресурси, сформовані із внутрішніх чи зовнішніх джерел.
3. За натурально-речовинною формою залучення: інвестиційні ресурси у грошовій, матеріальній та нематеріальній формах.
4. За характером участі інвестора в інвестуванні: прямі та непрямі інвестиційні ресурси.
5. За періодом залучення: інвестиційні ресурси, залучені на довгостроковій, середньостроковій чи короткостроковій основі.
6. За національною приналежністю власників капіталу: інвестиційні ресурси, сформовані за рахунок вітчизняного, іноземного чи спільного капіталу.
7. За цільовими напрямками використання (об'єктами вкладення): інвестиційні ресурси, призначені для використання в процесі реального, фінансового, інтелектуального чи інноваційного інвестування.
8. Залежно від форми власності інвесторів на ресурси, що інвестуються: державні, приватні чи змішані (колективні) інвестиційні ресурси.
9. За забезпеченням окремих стадій інноваційного процесу: м інвестиційні ресурси, що забезпечують передінвестиційну, інвестиційну чи постінвестиційну стадію.

10. Залежно від учасників інвестування: інвестиційні ресурси індивідуальних чи корпоративних інвесторів, фінансово-кредитних установ, урядових інституцій.

Оскільки інноваційну діяльність визнають однією з форм інвестування [3], а також враховуючи джерела фінансування, суб'єктів інвестування, об'єктів інвестування та/або його спрямування – отримання прибутку або досягнення іншого соціального ефекту, основними формами інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності суб'єктів господарювання в сучасних умовах є: державне інвестування (бюджетне); самофінансування (за рахунок власних інвестиційних ресурсів суб'єктів господарської діяльності); кредитне інвестування (за рахунок позикових джерел коштів); інвестиційне та венчурне фінансування (за рахунок залучених ресурсів); нетрадиційні джерела інвестування; змішане інвестування.

Державне фінансування інноваційної діяльності відбувається через фінансування наукової та науково-технічної діяльності і підтримку інноваційної діяльності суб'єктів господарювання за рахунок коштів бюджету та позабюджетних цільових фондів. Його питома вага в структурі джерел фінансування є незначною [4]. Самофінансування як спосіб фінансування інноваційної діяльності передбачає збільшення частки власних джерел інвестиційних ресурсів у фінансуванні інноваційних проектів підприємств. У країнах з розвинутою ринковою економікою рівень самофінансування вважається високим, якщо питома вага власних джерел досягає 60% і більше від загального обсягу фінансування інноваційних витрат [5]. Крім власних фінансових ресурсів, важлива роль у інвестуванні інноваційної діяльності належить позиковим коштам (банківський кредит, кредити небанківських фінансово-кредитних установ, кредити міжнародних організацій, прями й портфельні інвестиції). Поруч з традиційними банківськими технологіями – кредитами, необхідно ширше застосовувати нетрадиційні способи фінансування інноваційних проектів – франчайзинг, лізинг, факторинг, форфейтинг.

Отримання можливості залучати інвестиційні ресурси з різних джерел дозволить підприємствам відносно вільно маневрувати структурою цих ресурсів, вибираючи їх оптимальні комбінації. Все це створюватиме необхідні умови для переміщення доходів з низькотехнологічних сегментів економіки у високотехнологічні та сприятиме переходу до моделі інноваційного розвитку національної економіки.

Список використаних джерел:

1. Федулова Л. І. Інноваційний розвиток промисловості України: тенденції та закономірності / Л. І. Федулова // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – №3. – С. 82-94.
2. Товт Т. Й. Інвестиційне забезпечення інноваційної діяльності машинобудівних підприємств : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Товт Тетяна Йосипівна ; Нац. ун-т “Львів. політехніка”. – Л., 2011. – 213 с.

3. Федулова Л. І. Інноваційна економіка : підручник / Л. І. Федулова. – К. : Либідь, 2006. – 480 с.

4. Офіційний веб-сайт Державного агентства з питань електронного урядування України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dknii.gov.ua>

5. Зянько В. В. Інноваційне підприємництво: сутність, механізми і форми розвитку: монографія / В. В. Зянько. – Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2008. – 397 с.

УДК 339.137.2

Радинський Сергій, к.е.н., доцент

*Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
м. Тернопіль, Україна*

СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Radynskyy Sergiy, PhD (Economics), Associate Professor

INNOVATION STRATEGY OF ENTERPRISES DEVELOPMENT

На етапі планування та визначення стратегічних альтернатив важливим є визначеність із типом обраної стратегії, адже від цього залежатиме повноцінний успіх інноваційної діяльності в перспективному періоді. Навіть фінансово успішна компанія буде відчувати проблеми, якщо вчасно не зуміє передбачити зміни ринкового середовища і своєчасно адаптуватись до них.

Досвід зарубіжних і вітчизняних господарюючих суб'єктів свідчить, що процес стратегічного управління складається з таких двох основних стадій: вироблення загальної та функціональних стратегій.

Загальна стратегія передбачає вироблення мети, призначення, сфер діяльності підприємства, стратегічну діагностику його середовища; визначення основних планових показників – стратегічних цілей; поглиблений аналіз ринку (сегментація ринку, оцінка привабливості сегментів і т.п.). Це цілком природно, оскільки підприємство – відкрита система, і може вижити тільки тоді, коли буде задовольняти певні потреби споживачів.

Основними стратегічними цілями, як показують численні дослідження, є: обсяги продажу, темпи зростання, частка ринку, прибуток.

Загальні стратегії можуть мати активний та пасивний характер, або частково включати обидва типи стратегій (комбінована).

Активна (наступальна) стратегія характеризується постійним розширенням діяльності, освоєнням нової продукції, пошуком конкурентних переваг, пасивна – концентрацією на певному сегменті ринку та їх захистом. Наступальний тип інноваційної стратегії характерний для підприємств, що володіють власними науково-дослідними